

Da ka bhah kaba heh bha ioh ka Khelo India ha ka mangtyngka mynta u snem

New Delhi, Naitung 23 : Ka Khelo India kaba dei ka projek ban kyntiew ia ka kam ialehkai ha ki shnong ki thaw, ha ka sngi Ba-ar ka la ioh ia ka mang tyngka kaba heh tam ha ka mang tyngka jong ka Sorkar Pdeng na bynta ka tnad ialehkai namar ba la mang haduh 900 klur na ka jingmang pisa baroh kaba long 3,442.32 klur.

Ha ka bhah jong ka Khelo India kaba la pynbna ha ka Mangtyngka kaba la wanrah da ka Myntri ka tnad Platyngka, ka Nirmala Sitharaman la kdew ba la pyntam haduh 20klur na ka

mangtyngka jong snem mangtyngka ba la dep kaba long 880 klur.

Mynta, katba ka samoi ialehkai Olympic kan sa sdang shen bad kan kut ha u ka mang tynta u snem bad ka Commonwealth Games bad ka Asian Games ki dang sah sa ar snem, ka mangtyngka na ka tnad ialehkai ka la kiew khyndiat da ki 45.36 klur na ka samoi ialehkai kaba la dep. Ha ka samoi ba la dep ka mangtyngka ka long 3,396.96 klur tyngka.

Ka sorkar ka la bei tyngka shibun ha Khelo India ha kine ki snem katba kane ka prokram ka dang bteng ban

sei ia ki sap na baroh ki bynta jong ka ri.

Da ki spah tylli ki Khelo India State Centres of Excellence (KISCE) la thaw ha kylleng ka ri, kiba thmu ban pynbiang ia ki lad ki lynti na ka bynta ki nongialehkai kiba don sap. Katto katne ngut ki nongialehkai Khelo India ki don mynta ha ka kynhun ialehkai jong ka India kaba leit sha ka Olympic.

Ka jingiarap jong ka sorkar ia ki National Sports Federations (NSF) ruh ka la kiew haduh 15 klur tyngka na ka 325 klur tyngka ha u snem 2023-24 sha ka 340 klur tyngka ha ka mang tyngka kaba dang shen.

Ka mang tyngka na ka bynta ka Sports Authority of India, kaba nalar ba ka mang na bynta ki madan ialehkai ha kylleng ka ri ka pyniaid ruh ia ka Target Olympic Podium Scheme (TOPS) ban pynkreh ia ki nongialehkai na ka bynta ki jingialehkai ba pawnsam ha ka pyrthei, la tyngka shibun ha Khelo India ha kine ki snem katba kane ka prokram ka dang bteng ban

U Myntri ka tnad Soil and Water Conservation, PHE, Housing, u Marcuse N Marak ha ka 22 tarik mynta u bnai u la buh ia u mawnongrim ban shna ia ka madan phlang plastik lane artificial turf ha Rongrenggre Govt. Higher Secondary School Playground, Williannagar, ha ryngkat ka jingdonlang u Deputy Commissioner ka East Garo Hills, u Vibhor Aggarwal, District Sports Officer u Babira G Momin, Principal ka Rongrenggre Govt. Higher Secondary School, SG Momin bad kiwei kiwei. (Dur Mawphor)

Yn ym mih madan u Messi bad u Suarez ha ka phutbol ka MLS All-star

Miami, Naitung 23 : U Lionel Messi, u khlur ialehkai jong ka Inter Miami, un nym lah ban ialehkai ha ka MLS All-Star Game namar mynta u dang shah sumar ha ka jingmynsaw ka khongdong kjat.

U Messi ba 37 snem ka rta u la mih noh na ka jingiakhun final jong ka Copa America ha ka 14 Naitung pyrshah ia ka Colombia namar ka jingmynsaw ha ka kjat kamon. U paralok jong u, u Luis Suarez, ruh un nym ialehkai ha ka jingialehkai ha ka sngi Balang ha Columbus, Ohio, hadien ba ka kynhun ka la pyntip ba utei u rangialehkai u don ka jingthut ha ka kjat.

Baroh argut ki la shah kyntup ha ka kyrteng jong ki nongialehkai ki bym lah ban ioh ialehkai.

U Messi, u ba la jop 8 sien ia ka Ballon d'Or na ka Argentina, um shyam la lah ban don lang bad ka kynhun ha ka jingjop jong ka Miami pyrshah ia ka Toronto FC bad ia ka Chicago Fire.

Shuh shuh na ka liang ka kynhun ka la ong ba ka jinglong jingman jong baroh argut ki nongialehkai na ka bynta ka jingialehkai plie jong ka Leagues Cup ha ka sngi Saitjaiin ha la iing pyrshah ia ka klob jong ka Mexico ka Puebla kan shong eh ha ka jinglong jingman jong ki.

Lah ban kdew hange ba ka MLS All-Star Game ka pyniakhun ia ki nongialehkai ba pawnsam na ki klob jong ka league pyrshah ia ki nongialehkai na ka Liga MX jong ka Mexico. Ki para ba ialehkai lang na ka Miami, u Sergio Busquets bad u Jordi Alba ki la pyntikna ba kin mih madan ha kane ka miet sngi Balang.

U rangialehkai ba shakhmat jong ka Real Salt Lake, u Cristian Arango ruh un duh ban mih madan ha ka All-Star Game namar u dang don ha ka jingshah sospon haduh saw tylli ki jingialehkai na ka Major League Soccer namar ba u la pynkheini ia ka kyndon ialehkai jong ka league. U Arango u mihkmat ha ka MLS da kaba thep 17 kol bad iarap pat haduh 11 sien ban pashat bol sha ki paralok ban thep kol.

Kitbok ka Assam ia ka Lovlina ban khur takma na ka rynsan ia kura ha Paris Olympics

Ar tylli ki takma ngi kyrmen ban ioh ha ka lympung ialehkai jong ki kynthei bad kawei pat ha ka liang ki shynrang. Lada long kumno kumno ruh ngi sngew tikna ba ngin ioh ar tylli ki takma : Ong u Secretary General - Boxing Federation of India u Hemanta Kalita.

Guwahati, Naitung 23 : Ka la don ka jingialang kitbok kitrwiang ia ka khlur ia kura na Assam ka Lovlina Borgohain kaban mihkmat ia ka India ha ka Paris Olympic khnang ba kan lah ban khur takma ha kane Paris Olympic kaban sa long shen mynta u bnai.

Ia kane ka jingkitbok, la wan ban shim bynta da ki nongialehkai kiba la rim kumjuh kiba mynta jong ka jylla Assam kiba la kyndu lang khruu kyntup lang naduh u Secretary General ka Boxing Federation of India u Hemanta Kalita.

Ha kane ka sngi u Myntri ka tnad ialehkai ka Assam ka Nandita Garlosa ka la pynpaw ia ka jingkmn ban iohi ia ka jingiatylli jong ka Jylla Assam baroh kawei ban kitbok kitrwiang ia ka Lovlina ba kan lah ban khur takma.

"Ka jylla Assam baroh kawei ka ieng kawei ha kaba kitbok kitrwiang ia ka Lovlina. To ai ba kane kan ai mynsiem ia ka ba kan lah ban wanrah burom ia ka wanrah burom ia ka Ri jongngi," la ong u Garlosa.

Haba bynrap lang u Kalita u la ong ba ki sngew skhem bad don ka jingkyrmen ba ha kane ka kynti ka Lovlina kan ioh ban khur ia ka takma ksar.

"Ha kine ki hynriew ne hynniew snem ba la dep, wat

shwa ka jingialehkai Olympic ha Tokyo, ka la aiti lut ialade khlem sangeh. Kumta, nga ngeit skhem ba kan khur ia ka takma ksar ha kane ka kynti," u la pynskhem.

U Kalita uba long ruh kum u secretary jong ka Assam Amateur Boxing Association (AABA), u la kdew ba ka Lovlina ka la don mynta ha ka Games Village bad ka la pynkreh bha na bynta kane ka lympung.

Shwa kane, u la ong ruh ba lada bishar bniha na baroh ki nongiakura ba ka Ri ka phah sha ka Paris Olympics la kumno kumno ki sngew tikna ba ka India kan ioh lai tylli ki takma. "Artylli ki takma ngi kyrmen ban ioh ha ka lympung ialehkai jong ki kynthei bad kawei pat ha ka liang ki shynrang. Lada long

kumno kumno ruh ngi sngew tikna ba ngin ioh ar tylli ki takma," u la ong.

Ka Lovlina ka dei ka nongialehkai ia kura kaba ar na Assam ban iakhun ha kane ka Olympic hadien u Shiva Thapa ba la mihkmat ia ka Ri India ha ka London Olympics ha u snem 2012 bad Rio Olympics ha u snem 2016, ka la thaw histori ha Tokyo da kaba long ka nong Assam kaba nyngkong eh ban ioh khur ia ka takma Olympic, kata ka takma rnong.

Lada ka ioh sa kawei pat ka takma, ka Lovlina kan long ka nongialehkai boxing ba nyngkong eh na India ban ioh khru ban ban ia ki takma Olympic da kaba bud ia u Sushil Kumar (2008 & 2012) bad ka nongialehkai badminton na PV Sindhu (2016 & 2020).

3rd Division : Jop ka Lumchymang haduh 7 kol, ka Lumkhangdong bad Mookurdup mar shi kol

Jowai, Naitung 23: Ka lympung ialehkai phutbol bala tip kum ka "4th U Adelbert Laloo Memorial Trophy" ha ka kyrdan 3rd Division Football Tournament 2024 bala pyniaid da ka West Jaintia District Sports Association (WJDSA) Jowai kaba la long mynta ka sngi 23 tarik u Naitung ha madan Kiang Nangbah Stadium Dongmihnsngi, Jowai.

Haba phai sha ka jingiakhun ba nyngkong mynta ka sngi ka kynhun ialehkai jong ka Lumkhangdong Kyndong Tuber kala pynliem da 1-0

kol ia ka Pateinki Sabah, ia katei ka shikol na ka Lumkhangdong Kyndong Tuber la thep da u Pynshaiburom Phawa haka minit ba 60. Ha ka jingiakhun kaba ar hapdeng ka Riat Saliya Mihmyntdu pyrshah ia ka Chymrang Wah SC kila poi sha ka jingiakhaid da mar shikol (1-1), ia ka kol na ka Riat Saliya Mihmyntdu la thep da u Ishanroy Pde haka minit ba 35, na ka liang ka Chymrang Wah SC la thep da u Niwan Syad haka minit ba 68.

Haka jingiakhun kaba lai ka Lumchymang

Mihmyntdu kala pynliem da 7-0 kol ia ka Nangbah Pohshnong, iakitei ki kol na ka Lumchymang Mihmyntdu la thep da u Dawansynshar Dkhar haka minit ba 6, u Sooki Chymrang haka minit ba 18, u Embor Chymrang ha ka minit ba 35+1 & 48 bad u Pynshngain Kyndait ha ka minit ba 54, 57 & 67.

Katba ha ka jingiakhun kaba saw ka Mookurdup kala pynliem da 1-0 kol ia ka Mustem East, ia katei ka shikol na ka Mookurdup la thep da u Hunbait Langbah haka minit ba 7.

Ka jingia burom bad shaniah mar kyliang ka donkam bha ban ioh khur takma na Olympic : Coach Hockey India

Ka India kan sdang ia ka jingiakhun jongka ha ka 27tarik Naitung pyrshah ia ka New Zealand, bud sa ki jingiakhun pyrshah ia ka Argentina (29tarik Naitung), ka Ireland (30tarik Naitung), ka Belgium (01 tarik u Nailar) bad ka Australia (02 tarik u Nailar).

U Coach ka kynhun hockey ki shynrang ka India u Fulton.

New Delhi, Naitung 23 : Ka jingdon ia ka jingshaniah mar kyliang ka dei ka thong ba kongsan jong u coach jong ka kynhun ialehkai hockey jong ki shynrang ka India kaba don mynta ha Paris ban aireng ha kane ka

Olympic kaban sa long shen mynta u bnai hi.

Na ka liang u coach ka kynhun u Craig Fulton uba la shimti ia kane ka kam ha u snem ba la dpe u la ong ba ki don ka jingkyrmen ba ka Ri kan ioh ban kyntiew kyrdan ia ka takma rnong kaba ki ioh ha Tokyo ha ki snem ba la dep.

Naduh ba u shimti kum u coach, u Fulton u la banjur ia ka jingdonkam ban don ka kynhun kaba sngewthuh jingmut bad ruh kaba pynkhlain ban ialehkai bha na shadien haba don hapdeng madan.

"Ngam da tip bha kaei ka jingpynkreh shwa ka Tokyo Olympic hynrei naduh ba nga la shimti palat 14 bnai mynshwa, ka jingthmu ba kongsan jong nga ka long ban tei ia ka jingshaniah hapdeng ka kynhun," ong u Fulton uba don mynta ha ka Games Village ha Paris.

Ban pynurlong ia ka jingpyrshang jong u, u Fulton u la wan ialam lang coach ba pawnsam ha ka liang ka jingpynkreh ha ka bor pyrkhath na South Africa u Paddy Upton, uba la don ka bynta kaba kongsan ha ka jingjop jong ka kynhun kriket jong ka India ha ka lympung ODI World Cup 2011. Mynta u Upton u don ryngkat bad katei ka kynhun ha ka Paris Olympics.

"Nga la pynap lypa ia ki buit kiba dei na bynta shipor bad ruh na bynta kiba kham jlan ruh na bynta kane ka lympung," la ong u Fulton.

Shwa kane, u la ong ba kum ka kynhun ki la pynkreh bha bad ki la don ruh katto katne ki lympung ialehkai kiba sngewtyntad bad ai mynsiem ia ka kynhun.

"Ngi la trei halor ka jingshaniah, ka jinglong kynhun bad ka jingiatylli hangta bad nangta ngi la leit sha Netherlands na ka bynta ka jinghikai kaba hynniew sngi, ha kaba ngi la ialehkai katto katne ki jingialehkai pyntbit," u la batai bniha.

Ka India ka la pynpra ia ka snem tyrkhong takma kaba laneh haduh 41 snem ha ka Olympic da kaba khur ia

Ka India ka la shah buh ha ka thup kaba eh ha ryngkat ka ri Australia kaba khlain bor, ka Belgium, Argentina, New Zealand bad Ireland. Na ki 16 ngut ki rangialehkai ba don ha Paris, haduh 11 ngut ki rangialehkai kidei kiba la don lang ha Tokyo Olympics, katba 5 ngut kin mih madan nyngkong eh ha ka Olympic.

ka takma rnong ha Tokyo Olympics. Ia kane ka kynhun ha kato ka por la ialam da u Coach na Australia u Graham Reid haduh ka jingialehkai jong ka Tokyo Games. U Reid u la hiar shuki ha u snem ba la dep hadien ba ka India ka la shah rem ha ka lympung ialehkai jong ka World Cup.

Kumta halor kane, u Fulton u la pynpaw ruh ba ka don ka jingkmh mih lynti na ka kynhun ba kan ialehkai bha hadien ba kum ka ri ka la lah ban paw ha ka Tokyo Olympics.

"Ngam lah ban batai ei ei ia mynta kumno kan long hynrei ka thong ka long ba ngi haw ban ialehkai bha shwa ha ki lai tylli ki jingiakhun kiba shakhmat."

Ka kynhun ialehkai jong ka India kaba don 16 ngut ha Paris ka kynthup ia 11 ngut ki rangialehkai kiba la don lang ha Tokyo Olympics, katba 5 ngut kin mih madan ha ka sien kaba nyngkong eh ha kane ka Olympic kaban long ha Paris mynta u bnai.

Kane kan dei ruh ka Olympic kaba saw na ka bynta u rangapkol ba la rim bha u PR Sreejesh, u ban sa shongthait noh ynda la kut kane ka Games.

"Kam pher lada don 11 ngut ki nongialehkai ba la tbit bad san ngut ki nongialehkai kiba thymmai, kaba kongsan ia nga ka long ban ialehkai bha", la ong une u rangbah ba 49 snem ka rta, uba la long u assistant coach

U rangap kol ba kysai tam ka kynhun ialehkai hockey ka India u PR Sreejesh uban mih madan lang ha ka Olympic.

jong ka Belgium kaba la jop ia ka World Cup ha u 2018 bad kumjuh ruh ka kynhun kaba la jop ia ka takma ksar ha ka Olympic jong ka Tokyo.

Ka India ka la shah buh ha ka thup kaba eh ha ryngkat ka ri Australia kaba khlain bor, ka Belgium, Argentina, New Zealand bad Ireland.

Kane ka kynhun kan sdang ia ka jingiakhun jongka ha ka 27tarik Naitung pyrshah ia ka New Zealand, bud sa ki jingiakhun pyrshah ia ka Argentina kaban long ha ka 29tarik Naitung, nangta ia ka Ireland ha ka 30tarik Naitung, ia ka Belgium ha ka 01 tarik u Nailar bad ka Australia pat ha ka 02 tarik u Nailar.